

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispartita

Dominicus

Francofurti, 1613

Virtus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

SENTENTIAE BIBLICAE

Frustrum autem spiritus est charitas, gaudium, pax, patientia, benignitas, bonitas, longanimitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas. Gal. 6.

Seclare vero iustitiam, pietatem, fidem, charitatem, patientiam, mansuetudinem. 1. Tim. 6.

Tuentialia autem desideria fuge, seclare vero iustitiam, fidem, charitatem, & pacem cum his, qui invocant Dominum de corde puro. 2. Tim. 2.

Fugientes eius quae in mundo est concupiscentiae corruptionem, vos autem curam omnem subinferentes, ministrare in fide vestra virtutem, in virtute autem patientiam, in scientia autem abstinentiam, in abstinentia autem patientiam, in patientia autem pietatem, in pietate autem amorem fraternitatis, in amore autem fraternitatis charitatem. Haec enim si vobiscum adsint, & superent, non vacuos, nec sine fructu vos constituent in Domini nostri Iesu Christi cognitione, 2. Petr. 1.

Qui beneficit, & Deo est: qui male facit non videt Deum. 1. Io. 1. 10.

SENTENTIAE PATRUM

In hac vita virtus non est, nisi diligere, quod diligendum est, id diligere prudentia est: nullis inde auctum molestis, fortitudo est nullis illecebris, temperantia est nulla superbia, iustitia est. Aug. epist. ad Macedon.

Virtus eo pluris aestimanda est, quo plura contemnit. Magna virtus est cum felicitate luctari, magna felicitatis est a felicitate non vinci. in quodam serm.

Mens non potest habere regnum virtutum, nisi prius excusserit regnum vitiorum. ibid.

Non virtus est non posse peccare, sed nolle, atque ita tenere perfectam voluntatem, ut voluntas infirmitatem, vius in iure naturam. Amb. super Luc.

Qui deficit sibi, ut virtuti adhaereat, amittit, quod suum est, accipit, quod aeternum. in Psalm. 118.

Nulla sine labore virtus est, quia labor processus est virtutis. ibid.

Bonus circuitus est, si iustitia quaerit, prudentia invenit, Fortitudo vendicat, Temperantia possidet, ut iustitia sit in affectu, Prudentia in intellectu, Fortitudo in effectu, Temperantia in vi. de Op. sic.

Omnes virtutes sibi ita coherent, ut qui una caruerit, omnibus careat: qui ergo vna habet, omnes habet. Hier. in Epist.

Philosophus gloria animalis, & popularis aut mancipium rotam simul sarcinam deposuit, & tu repuas in virtutum cubine positum, si partem ex toto offeras: te ipsum vult Dominus. ibid.

Sicut quibusdam visum est, ut de primis quatuor virtutibus loquar: Prudentia, Temperantia, Fortitudo, atque Iustitia, quanto perfecta sunt singula; tanto sibi sunt coniunctae: disiunctae autem perfecta esse nequaquam possunt, quae nec prudentia vera est, quae iusta & temperans, & fortis non est, nec temperantia perfecta, quae fortis, iusta & prudens non est, nec fortitudo integra, quae prudens, iusta & temperans non est. Greg. in moral.

Mensurerur perfectiorum fidelium vita per quadam & tantum habet spiritualis atri latum vnum, quantum latera singula, quae nunquid: tantum prudens est, quantum temperans, fortis & iustus, tantum temperans, quantum prudens, iustus & fortis fuerit. homil. 29. part. in Ez. eccl.

Quid est virtus, nisi medicamentum? & quid est vitium, nisi vulnus? quia ergo nos, ubi de medicamento vulnus facimus, iacet Deus de vulnere medicamentum; ut qui virtute percutimur, vitio curemur. in moral.

Non est ad virtutem vlla talis exhortatio, qualis est peccatorum recordatio. Hug. de ser. 8.

Sicut virtus onerosa est vitio: ita virtutis amico vitiosa est amara voluptas. Prosp. de vita contempl. 1. 2.

Ethicam scripserunt gentium Philosophi, in qua quasi membra quaedam virtutum de corpore bonitatis truncata pinxerunt: sed membra viva esse non possunt sine corpore Charitatis Dei. Chrys. in Matth.

Bona magna sunt virtutes, quibus ratione vivitur. Minima sunt quorumlibet corporum species, quibus recte vivi potest. Media sunt potentiae animi, sine quibus recte vivi potest. Virtutibus nemo male vitur. Ceteris autem bonis, id est, mediis & minimis non solum bene, sed etiam male quisque uti potest. Et ideo virtutibus nemo male vitur, quia opus virtutis est bonis usus illorum quibus & bene & non male uti possumus. Nemo autem bene utendo male vitur. Augustinus de libero arbitrio libro. 2. capitulo. 2.

Non est vera virtus, nisi quae ad cum finem tendit, ubi est bonum hominis, quo melius non est, unde virtuosus homo res petere non debet. Aug. de civit. Dei. 1. 4.

Cum renuntiat improbitati, statim accititur virtus. Egressus enim malitia virtutis operatur ingressum, eodemque studio, quo crimen excluditur, innocentia copulatur. Amb. & hab. 32. q. 1. Cum renuntiatur.

zzzzz Virtus

in terra Gynaeceum nunquam sit egressa: nec nobilior fieri audeat: nec virum unquam viderit, vel in templum eius ingreditur, ut dicitur in Genesi 24. 16.

Virgo M. Varronis tempore, perpetua virgo fuit in pinnaculis. Plin. lib. 35. c. 11.

Virgines ludos Olympios spectare licebat, matronas non. Plin. lib. 2. c. 10.

Virgines plerumque feminas, dimissas esse ab insolentibus, in respectu virginalis nominis: quod videlicet affirmant: nefas enim existimabant propter brevitatem delectationis umbram tantum boni momentaneam vniuersi: tanti facinoris auctorem quem dicitur se. Ludov. Vives de Christiana femina. l. 1.

HIROGLYPHICA.

Virginitatem & castam animi propositum, per A. ad argumentum est: quod ipse homines a coitu oculos dicitur. Plutarchus in praecipis coniugalibus testatur.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

EMBLEMA.

Custodiendas virgines. Emblema XXII. Andr. Alciat.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

LOCIBIBLICI.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

Virgo dicitur: Smaragdus Surore considerato, signum est: quod in super argumento addunt in parantibus, ut quibus lapidem attingat, cum ipse frangi. Idem l.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Virtus enim colenda est, non imago virtutis, & colenda non est sacrificio aliquo, thure aut precatione solenni, sed voluntate sola, atque profectio.

Nam quid est aliud colere virtutem, nisi eam comprehendere animo, aut tenere?

Qui enim sic virtutes colunt, ut umbram & imagines virtutum conlectentur, ea ipsa, quae vera sunt, tenere non possunt. Lactant. Firm. C. 1. in Iulio. l. 1. c. 1.

Seneca quoque nullum esse aliud virtutis premium, quam immortalitatem fatetur. Laudans virtutem in eo libro, quem de immatura morte conscripsit. Vna inquit, res est virtus, quae nos in mortalitate donare possit, & pares diis facere. Sed & Stoici, quos secutus est, neque sine virtute effici posse quendam beatum. Ergo virtutis premium beata vita est, si virtus, ut recte dictum est, beatam vitam facit: non est igitur (ut aiunt Philosophi) propter se ipsam virtus expectanda, sed propter vitam beatam, quae virtutem necessario sequitur. Quod argumentum docere eos potuit, in quo esset summum bonum.

Virtutem Stoici dicunt, quae sola efficiat vitam beatam, nihil potest verius dici.

Nullus igitur ex virtute fructus est, ubi virtus mortalis est, & caduca. Itaque umbram quandam virtutis videbant ipsam virtutem non videbant. ibid. l. 3.

Omnis igitur virtutis officium est, non peccare: quo profecto fungi non potest, qui Deum nescit. Quoniam ignorantia eius, a quo bona oriuntur, imprudentem impingat in vitia necesse est. Itaque ut breuitas & significantius virtutis rei summa officia determinem, scientia est, Deum noscere, virtutes colere in illo sapientia, in hoc iustitia continetur. idem libro secundo, capite quinto.

Vna est igitur virtutis ac bonorum vita, quae fert nos in Elysios campos, ut Poeta loquuntur, sed ad ipsam mundi arcem. At laeva malorum exercet poenas, & ad impia tartara mittit. idem libro 6. c. 4.

Nemo virtuti fauet, nisi qui sequi potest. Sequi autem facile non est omnibus: Hi possunt, quos paupertas & rerum indigentia exercuit, & capaces virtutis efficit. Nam si virtus est tolerantia malorum, non capiunt ergo virtutem, qui semper in bonis fuerunt: quia mala nec experti sunt, nec ferre possunt assuetudine ac desiderio bonorum, quae sola novunt. Eo fit, ut pauperes humiles Deo credant facilius, qui sunt expediti, quam divites, qui sunt impeditis plurimum implicati, immo concatenati & compediti, serunt ad nutum dominae cupiditatis, quae illos inextricabilibus vinculis irretiuit: nec possunt in caelum aspicere, quoniam mens eorum in terram pronas, humiq; delixta est. Virtutis autem via non capit magna onera gestantes. Augustus admodum est trames, per quem iustitia hominem deducit in caelum. Hunc tenere non potest, nisi qui fuerit expeditus ac nudus. Nam isti locupletes multis & ingentibus sarcinis onerati, per viae mortis incedunt, quae latissima est, quoniam late perditio dominatur. His acerbis sunt: his venena, quae Deus ad iustitiam praecipit, quae nos Dei magisterio virtute ac veritate discernimus, quibus si repugnare audebunt, necesse est hostes se esse virtutis iustitiae, quae fateantur. idem lib. 7. c. 1.

SENTENTIAE POETICAE.

Silius. 13. bell. pun.

Ille sub hoc, turpis lentis solertia Martis
Audendo bella expedias, pigra exultis astris
Haud quinquam sese virtus, tu magna gerenda
Praecipita tenens, mors atra impendit agentis.

Silius. 1. lib. 6. bell. pun.

At dura in vigilans mentes molemque, reponunt
Noctis opus, clasos acuunt extrema periculis,
Et fractu rebus violenter est una virtus.

Ovidius. 4. Trist. 3.

Materiaeque, cuius tristis virtutibus imple,
Ardua per preceps gloria vadit iter.

Hebor a quis nosset, felix si Troia fuisset?

Publica virtus per mala facta sua est.

Arts tua Typhi laet, si non sit aequore fluctus:

Si valeant homines, ars tua l'habere iacet.

Qua laet, inq; bonis cessat non cognita rebus.

Apparet virtus, arguiturq; malis.

De tibi nostra locum, titulus fortunae, caputq;

Conspicuum pietas, quae tua tollat, habet.

Hellodius.

Τὸς δὲ ἀρετῆς ἰδὲ γὰρ τῆς θείας προσηγορίας ἐδῆκας
Ἀθανάτοι μακρὸς δὲ καὶ ὀφθαλμοὺς ἐπ' αὐτῶν,
Καὶ τρυφῆς τὸ πρῶτον ἐπὶ δὲ τῆς ἀρετῆς ἰκνύται.

Pauid in d' ἠρετῆς πῆλαι χαλκῆς πῆλαι ἰσῆα

Ante virtutem Dei sudorem posuerunt

Immortales, longa & ardua via ad ipsam,

Et aspera primum: postquam ad summam perventum

fuerit.

Facilis deinde est, difficilis quamvis fuerit.

Menander.

Ὅπλον μὲν γὰρ ἐστὶν ἠρετῆς βεβαίον.

Scutum maximum est virtus mortalibus.

Paul. Sentent.

Mors bona virtutis est, non virtutis imago.

Plas. 2. in d' ἠρετῆς πῆλαι χαλκῆς πῆλαι ἰσῆα

Thes. 2. in d' ἠρετῆς πῆλαι χαλκῆς πῆλαι ἰσῆα

Hol. ἠρετῆς πῆλαι χαλκῆς πῆλαι ἰσῆα

Kyara. Dage. ἠρετῆς πῆλαι χαλκῆς πῆλαι ἰσῆα

Neg. dicitur fortis una eleverit impia

Neg. inam flebit cura animi virtutis

Omnis enim sub instabilibus virtutibus

Huc & illuc frequenter exagitat

Virtus autem firmum quid & immutabile

Vndas audacter transiens beata vita

Plaut. in Amphitruo.

Virtute dixit, non videtur vivere

Non ambitione, neque perfidia, quae non

Eadem histriam sit lex, quae summi viri

Virtute ambire oportet, non iactantia

Sar. habet fuisse oportet, non iactantia

S. illis fides est, quibus est ea res in

Virtus premium est optimum

Virtus omnibus rebus anteest profectio

Libertas, salus, vita, res pariter

Patria, & prognati iustitiam, & iustitiam

Virtus omnia in se habet, omnia quae

est virtus.

Plaut. in duobus capitulis.

Qui per virtutem perit, non nocet

Virg. A. Encid. 1. 3.

Equidem pura est amissa cura perire

Equidem in antiquam virtutem amantem

Et pater Aeneas, & amantulus eundem

Virg. A. Encid. 1. 4.

Gravior est pulchro veniens, & corpore

Adiuvat

Tam pudor incendit, viri: & hoc

Exiguo numero sed bello simul

Hi proprium decus & partem indantem

Ni teneant, vitamq; volunt proleantem

Hos successus alii possunt, quae profectio

idem 1. 6.

Pauci quos equi amant

Luppiter, aut ardens exiit ad electum

Dixi geniti potuerit.

Et dubitamus ad hoc virtutem

Virg. A. Encid. 1. 5.

Nunc proce, nunc dictu virtutem

A. Encid. 1. 6.

Imo in corde pudor, mistos, in amica

Et furis agitur amor, & iustitia

Virg. A. Encid. 1. 7.

Disce puer virtutem ex me verum, labor

Fortunam ex aliis, nunc te nos dicitur

Defensam dabit, & magna inter praemia

Iuvenal. Satyr. 1.

Prima mihi debes animi bona, laudibus

Iustitiae; tenax, factis dicitur mereri.

Ovid. Metam. 1. 1. fab.

Nec virtus cura genis est.

idem 1. 14. fab. 4.

In via virtuti nulla est via.

Ovid. Trist. 1. elegm.

PC

POLYANTHUS

Cic. l. 6. epist. fam. ad Leptam.

Vir pulcherrimus... Virtus contra pudorem nunquam dimittit... Opposuerunt, utamque agram, longamque, dederunt.

Virtus introducta.

Sicut enim tropidare facit mens conscia culpa: Sic animi simplex probitas, et cognita virtus... Non metum flammam, aurum non verbera ferri... Praeterea Chibisti passus immanis testes... Sed quid rem minime dubiam fulcere probando...

Ex Sil. Ital. l. 1. virtus loquitur.

Metum honor, et laudes, et lato gloria virtus, Et decus et nives victoriam consolator alis... Maphaeus in Virg. l. 13.

Feber super athena virtus.

Virtus aeterna, offensus. Sola immortalis probitas, virtusque sub orbe, Et quae posteri ad carmina pacta probat... Quomodo similitam flanti, si adiuveris ora, Continuo magnas etiam inde facies...

Erup. in Androm.

Ouro διαφαντα τον ανδρα... Αιδωμαι εφαιγετω χερσος... Non minus splendet argentum solum.

Et an-

Vertical column of marginal notes on the left side, including references to Cicero, Horace, and other authors. Some text is partially obscured by the gutter of the book.

Et virtus est sed virtus hominibus
 neca recondita est omnibus. qua vni conuenit.
 Aegypti de uis dicitur quod in eadem
 Anaxarcho quod si studerit uis dicitur
 Virtus autem est moriatur qui mori interit.
 Sed uiuit corpore non amplius existante: malis autem
 Cuncta simul exstantia commorantur sub terra.
 Ex lambis Monachicis.

Tu ius de virtute est iudicium uerum.
 Penus virtutis est temperantia uel sola.
 Oportet uisum uisum in uisum seruis.

Arma parentis sunt hominibus virtus.
 Virtus immortalis.

Disce virtutem iuuenes: nam sola beator
 Nos facit, & dira non timet ardua necis,
 Fortis minus, aut sauis spicula fati.

Quaeque sunt in uentura sententia manu.
 Parentalis ad virtutem ueram.

Hec miseris quicquid misero blanditur in ore,
 Illico marcescunt: sic rosa serena cadit.

Nec quenquam placidus adeo complectitur, uisus
 Sors ut non iniqua parte molestam premat.
 Imbibe virtutes, & mania gaudia seruae.

Sunt animi, comites gaudia uerba uent.
 Senteptiae Philosophicae.

Nunc omnes, qui virtutem definiunt, eum habitum eam esse di-
 xerunt, & in quibus ceptatur eum habitum eum esse adungunt, qui
 recte rationi sit consentaneus. Lib. 6. Ethic. c. 13.

Omnes quodammodo diuinare & augurari videntur, habitum
 eum virtutem esse, qui prudentia dirigatur. Sed tamen parua faci-
 enda mutatio est. Neque enim solum virtus est habitus, qui pru-
 dentia sit consentaneus: sed is potius, qui sit cum recta ratione con-
 iunctus. Recta autem de his rebus recta ratio iam nomen habet pru-
 dentia. ibid.

Hoc contentidum est, virtutem omnem, in quo ipsa sit, eum pro-
 be asseclum reddere, officiumque ac munus eius, in quo ipsa sit, pro-
 be exequi: ut virtus oculi & ipsum oculum integrum efficit, & mu-
 nus eius perfectum: virtute enim oculi probe cernimus. Lib. 2. E-
 thic. c. 6.

Sua quidque virtute recte absoluitur & expletur. Lib. 1. Ethic. c. 7.
 Virtus est bonarum rerum conciliatrix, & conseruatix facultas.
 Lib. 1. Rhet. c. 9.

Is hominibus, qui sunt studiosi honestatis, ea voluptatem affe-
 runt, quae ut sua iucunda sunt. Quo in genere sunt, quae virtuti con-
 gruunt actiones. Lib. 3. Ethic. c. 8.

Per virtutes homines bene instituti compositique euadunt: & ef-
 ficaces sunt honorum, conciliatrixque. Lib. 1. Rhetoricorum. ca-
 pit. 6.

Virtutis merces ac finis optimum quiddam est, diuinum & bea-
 tum. Lib. 1. Ethic. c. 9.

Nulla in re mortalium tanta inest firmitas, tanta constantia, ut in
 iis rebus quae virtute geruntur. Multo enim scientis ipsis sunt
 firmiores & stabiliiores: quarum ut quaeque praestantissima est, ita sta-
 bilis maximae. Lib. 1. Ethic. c. 10.

Alias virtutes in ratione esse dicimus: alias more perfectas. In ra-
 tione sunt, ut sapientia, & iustitias: more perfectas, ut liberalitas, ut
 temperantia. Lib. 1. Ethic. c. 13.

Nulla omnino mortalium virtutum ingenerata nobis natura.
 Lib. 2. Ethic. c. 1.

Non a natura, neque praeter naturam in nobis insunt virtutes: sed
 nati factique sumus ad eas, & percipiendas natura, & efficiendas con-
 suetudine. ibid.

Virtus moralis omnis inharet voluptatibus ac doloribus. Lib. 2. E-
 thic. c. 3.

Est simplex virtus, omnigenum vitium. Estque virtus habitus ani-
 mi iudicio susceptus, in medioeritate positus: ea quae nos attingit
 rationeque sic definita, ut prudens praecipiat. Lib. 2. Ethic. c. 6. & 11.
 Mag. Mor. c. 24.

Virtus natura sua & definitione, qua quid sit explicatur, medio-
 eritas intelligitur, rei vero optimae perfectaeque ratione extremitas, f-
 bid.

Virtus ipsa, iteque vitium in nostra sunt potestate. Lib. 3. Ethic.
 cap. 5.

Virtutum omnium iucunda non sunt actiones: nisi quatenus fi-
 nis copulatus coniunctusque asciscitur. 3. Ethicorum. cap. 9.

Virtus est honorabile bonum, eam ubi ab ipsa factus studiosus eu-
 uascent quisquam: tum etiam virtutis habitum induisse certum est.
 Lib. 1. Mag. Mor. c. 2.

Virtus omnium principium conferuat: vitium labefactat. Lib. 7.
 cap. 8.

Virtutis & morum laus omnis in animi iudicio & voluntate con-
 sistit. Lib. 8. Ethic. 13.

Virtutis & beneficentiae merces est gloria, inopia & indigentiae
 praesidium quietas. Lib. 8. Ethic. c. 14.

PC

POLYANTHEM

Est virtus & vir bonus, mensura rerum omnium
 rum, cap. 4.
 Omnis virtus honesta est, & ad honestum
 cap. 21.

Neque in potestate & imperio virtus ac
 stiones proficiuntur potestate sunt. Lib. 10. Ethic.
 cap. 9.

Habet cum perturbationibus moralium
 cium, Lib. 10. Ethic. c. 8.

Si virtutes morales in perturbationibus
 quod ex anima & corpore conseruatum est, f-
 dem.

Non satis est virtutem habere cognitum
 habere eam, & colere possimus. Lib. 10. Ethic.
 cap. 10.

Neque virtus aut vitium commutatum
 est, & absolute quaedam. Lib. 7. de Natura. c. 11.

Nullum praeclearum factus nec virtutem
 tute atque prudentia. Lib. 7. de Repub. cap.

Virtus in eo posita est, ut bonis rebus
 dolcamusque, contrariis. Lib. 8. de Repub. c. 5.

Ad quos ius in bonis, & in malis
 505 in iustis uisibus & in bonis uisibus.

Statua quidem in sua basi, virtutis studi-
 positio nixus, in motus esse debet. Sacra. c. 5.

O virtus ardua, laboriosaque generi humani
 inuentio! Tuam, o virgo! ob uenustatem
 prabilis habetur mors, ac labores ueterem
 ti. Talem pectori incris fructum immortem
 & parentibus, & leuissimo somno. Tu
 ue iatus Ledaeque filii: multa per eum sunt
 declarantes. Hym. Arist. in Laud. uirum.

Quemadmodum uehere laudibus, quae
 turpia, vituperare decet: Sed inier pulcherrime
 ter turpia uero uita primatum tenent. Laudo
 do virtus, sed causa quoque, & comites, f-
 mine virtutis: ut contra reprehendi comites
 tem anima partes, qualiter opinatur
 illius: qua de agendis omittendisque
 est, qua sustentur infesta, & manibus
 adflicendis idoneis cupiditas regitur, &
 commuueque partium omnium harum
 magnanimitas. Totidem rerum earum
 ciendo recto, solum, in arcendo in
 am, in adflicendo idoneo, prouentum
 commuueque partium earum omnium
 tatem, animique prauitatem esse oportet.
 animus ite compositus ut sit, placidus
 motibus ut feratur, omneque per
 dicimus, uelut harmonia ut conione,
 itaque Reipublicae similis virtutis animi
 uero virtutis & hoc, beneficiis dignos
 sua dignari, ostendit malos: tum nec
 dum esse sed misericordiam clementem
 raum.

Comites virtutis, probitas, aequitas, castitas, f-
 nus alia sunt: qualis est familiarium, am-
 spiritum, hominum denique bonorum
 dem laudatorum de numero sunt omnia.
 fritis per omnia praeditum est moribus,
 ne contraria, omnia uero, quae uisio
 tur, in ordinem eorum, quae re-
 513.

Tu in uisibus & in malis uisibus
 Cum labore coniuncta magis quam cum
 ferre ad virtutem. Pythagoras Samius.

Idem ait, optimam nobis vitam esse diligendam
 mox ipsa consuetudo sit electura. Diuina
 ria citam infirmior, corpus itidem, magis
 haec imbecilla, & uiribus delicta. Quae
 Prudentia, Magnanimitas, Fortitudo: eas
 Hae Dei est lex, virtutem solum esse, quae
 ra omnia nugae & ineptias.

Quicumque enim uita cursum hoc
 ipsam virtutem ingenue adire poterunt:
 non constantior est uilla: pulchritudo enim
 tempore flaccescit: diuitiae uirtutum sunt
 ministratae, facultatem nempe de
 iuuenes exultantes. Robur prae-
 ne illa uero sapius eum, qui id
 quidem eorum, qui exercent, adona-
 obscurat.

Virtutis autem possessio, quorum bona
 coaluerit, sola contentis: diuitis potior,
 splendore. Quaeque fieri nequeunt ab
 dens, & multitudine metienda
 dedecus, laborem, laudem, arbitratu-
 ex gloria certantium Hercules, operumque

Apud antiquos maiorum effigies in prima parte adium poni solebant, idcirco virtutes posterius non solum legere, sed etiam imitari.

Elegit quis premia virtutis, cum animaduertat fortes viros felicius sepe quam in gnaos. Val. Max. l. 5.

Nihil est igitur, excepta virtute, quod mortali manu & animo immortaliter queri possit. Val. Max. l. 5. sibi.

Virtutem quidem omnes plane amant, sed quia per labores comparatur, multi quasi resiliunt, namque adipsam spes dubia est: in adipsam labores manifesti sunt. Quod si virtus quasi corpus percipitur, non omnes eam fortasse minus negligunt: quia sicut a se ipsa, ita se ab illa videri intelligunt. Quilibet enim quum ab alio videtur, se ipso meliore existit. Nam nec turpia nec indecora dicit aut facit, ne ab illo videatur. Nunc vero probra multa & flagitia palam admittunt, quod se a virtute videri non parent: quippe quum eam ipsi minus percipiant. Illa vero ubique adest, nam immortalis est, & ut quilibet erga se fuerit, honore bonos, ignominiam malos afficit. Quod si ab ea conspicui nosset, labores atque doctrinam quibus illa, quam usque aegre, capitur, adirent, & ipsam acquirerent. Xen. l. de venat.

Non ex rerum inventu, sed quo consilio, quocumque delectu quid fiat, virtutem percipere fortis, & illustres inde viros spectare oportet. Diodor. Sicul. Antiquo libro undecimo.

Quae armis praeclara facinora victoriaque parantur, plerumque fortis vel ipsi temporis adiudicari solent. Verum secundas res modesto temperantur, humanis perferunt, ad certum propriumque virtutis exitum documentum, in animis fortunatorum sita. idem. l. 13.

Res praeclaras aggredi arduum paucisque datum. Dionys. Halic. libro 9.

Nulla non virtute superatur humanarum virium modus. Liu. Decad. l. 4.

Quod pulcherrimum idem tutissimum est, in virtute spem positam habere. idem Decad. 4. lib. 4.

Nihil in expertum eniti. Curt. lib. 5.

Nihil tam alie natura constituit quo virtus non possit eniti. libro septimo.

Dignitatum & formae gloria fluxa atque fragilis est: virtus clara & aeterna habetur. Sallust. de coniur. Catil.

Haec nequid datur dono, neque accipitur. idem de bel. Inguarib.

Virtus est proprium hominis bonum. Tacit. hist. l. 4. Annal.

In electione eorum qui Reipub. sunt gubernaturi. Natura cequebat virtutem cuiusque non patriam existimari & ponderari oportere. Dion. in Nerua.

Virtuti ingenium vsusque bonae militiae pene sat. Sex. Aur. Vict. in Diocleriano.

Nemo vnquam peruenit ad virtutum summum iam maturus nisi qui puer seminario virtutum generosiore concretus in lectum designauit. Fl. Vopisc. in Probo.

Virtus a cuiusque non patriam, existimare & ponderare oportet. idem in Nerua.

Facillimos aditu virtus excitata ingenia viuida ad se penetrant, pariter, neque haustum sui cum a quo personarum discrimine largum malignumque praebet, sed omnibus aequaliter exposita, quid cupiditatis potius, quam quod dignitatis attuleris, aestimat. Inque caput bonorum suorum tibi ipsi pondus examinandum relinquit, ut quantum lubere animo sustineris, tantum tecum aufertas. Valer. Max. l. 3. c. 3.

Magno ubique pretio virtus aestimatur. idem. lib. 5. c. 4.

Nihil est excepta virtute, quod mortali animo ac manu immortaliter queri possit. idem. lib. 5. c. 6.

Autum impedimento virtuti non est, ea facile mutat in corrupto per licentiam ingenio. Aurel. Vict. de Caesarib.

Ve in periculis virtutem impigram esse conuenit & audacem, ita (quum res postulat) regibilem & consultam. Annia Marcell. libro 10.

Virtus etiam in calamitate multum vel apud hostes momenti habet. Ignauiam vero, etiam secundis in rebus extremo contemptu Romani dignum iudicant. Zonar. Ann. tom. 12.

Nemini non virtus est venerabilis, siue sit peregrinus, siue incolae, siue Graecus, siue diuersae a Graecis linguae, siue Scythae. Nam haec sola sui studiosos oritare seruatque potest. Constant. Manass. Ann. p. 77.

Virtus seipsa freta, & sui fiducia se ferre imperterrita, seipsa contenta est, semper sibi consistit. P. Aemil. l. 7.

Longe plurimum praedidit mortalibus repositum est in virtute. Eodem l.

Ubique virtus inuadit vos, a calamitatoribusque oppugnat. idem. l. 10.

Aliena virtus vel falso etiam fulgore hostis, saepe timorem praebet, animusque vel aduerso successu consternatus plerumque ad alieni metus imaginem vel falso conceptam erigit. P. Iulius. hist. l. 3.

Nihil interest virtutis, equis an nauibus, terra an mari dimicet. Liu. Flo. l. 2. c. 2.

Vir prudens etiam hostis virtutem reuerentem nem acerrimum inimicum Philippus beatum reuerentem. Si quis Atheniensibus, Athenis degens, de parat, cum ego argenteo emerim, amicitia vero meo quis vero propter patriam me odit, cum ego oppugnatum, & nauale, & vallum oppugno: sed non admior, & vrbem propter eam possessionem Nicephor. Greg. hist. l. 9.

Cui generosa in dolis a maioribus, imata est, nam exemplum domesticorum vitam suam imitatur, in felicitatis parte ponendum est, si maiorem te aliis antecellunt, memoriam colat, & prae se vel audiat, vel loquatur, non enim propriam suam existimationem ab aliorum gloria illa suorum virtutibus suas actiones annexens, ut patet factorumque suorum autores & duces conuenit in Arato.

Videtur verum esse quod ab antiquis philosophis rales virtutes esse mediocritates, non autem ex vero iustitiam. Dionys. Halicarnass. lib. 8.

Virtutes sisdem temporibus optime existimantur gignuntur. Tacitus in vita Agricola.

Duo sunt quae ab egregijs principibus excoluntur, in armis fortitudo, vrbisque prudentia. P. Dionys. Nerva.

Homini priuato satis est moderatio, ac quae omni cultu & victu modus, Imperator vero moderata, & ratio ciuium habenda, & vetera iustitia. Zonar. in Alex. Com. tom. 3.

Virtutis actiones eo modo efficiuntur, ut sitim & miretur eas, & autorem imitari cupiat. Quae fortuna nobis tribuit, possessionem ac percipiunt virtutis vero actiones diligimus: & vtilia nobis his alios impertire volumus. Ipsa enim horum cupiditatem, agendi continuo inicit, sed cognitioni ipsius facti intentionem format. Plinius in Pericle.

Ita comparatum est, ut virtutem non suspicant, tande studio corripantur, nisi cum in quo ea honoris atque amore prosequamur, qui vero bonum dant, quem non amant, non virtutem eius admittunt, sed gloriam reuerentur. Plinius in Cat. Pion.

Omne id quod commune forem excellant, quae aliorum obnoxium est: hinc illud coram patre inferior, contra se superiores bellum perpetuam l. 38.

Non semper clarissimis factis virtutis aut tunc, quinimo saepe exigua quaedam res, dicuntur, ingenio alicuius documentum praebet, quam maxime edita, maxima pugnae, vrbiumque oppugnatione stand.

Virtus cuiuslibet arti ac studio praestat. Plinius in Traiano.

De virtute. D I A L O G U S Franc. Petrarcha. G A V D.

Nunquid non saltem licet de virtute gloriari in illo tantum licet, qui virtutis & omnibus in qua largior est. G. Magna est animi virtus, ne quo maior creditur, minor sit. G. Sicut in dubijs est. R. Proprium est virtutis, non quod agendum sit, nec quid ad se sibi, sed quod debet esse, ut saepe illam non de quaesito gloriamque sollicitam videamus. Dicerem, si liceret, autem ritia similem esse virtutem. Ingere licet, quod plus quaesierit, eo sibi pauperior videatur, & plura ei desiderii modus est. R. Virtus supra humanum morem est. R. Virtus sit ista professio: non virtutis. G A V D. Virtus est. R A T. Fundamentum verae virtutis humanitatis est. R A T. Quam clarum non obsecrat, seque ipsum effrens, non obsecrat, creatus, seque ipsum effrens, non obsecrat, meruit fieri tenebrarum. Quod si illi accidit, praeferent? G A V D. Virtus eximia est. R. Non sibi, sed trix aut miratrix alieni. Itaque semper ambulat, spirans, dum se co a parat; parupendit. G A V D. Virtus mata est. R. Nunquam hoc virtus de se iudicat, non nunquam torpet, & semper in actu est. Semper prius accingitur, quae omnia percipit, seque in actum credit. Crede mihi, non est virtus, erit, atque aduersus. Quisquis ad summam peruenit, primum fallitur, quod ubi credit esse, non est. lue ferentem viam abruando deserit, dumque quod anticipat, quod habere potuisse, sponte sua neque

PC

POLYANTHUS

aiensis effes, clausus nunquam fuisse. Senfit autem, non patriam, sed virtutem. *Plutarch.*

Rhegius Atheniensis hanc diuinam esse legem dicebat: Vt vnica virtus sit potens, reliqua autem cuncta nuge. *Stobaeus, serm. de prudentia.*

Socrates, Gorgias cum à Socrate percontaretur, an Perfarum Regem putaret felicem? Nescio hercule, inquit, quantum virtutis & disciplinae habeat. Senfit vir prudentissimus, neminem esse felicem, nisi omnibus virtutibus praeditus sit. *Laert.*

Prato, Omnes opes, omnem rerum copiam virtuti concedere dicitur. *in Menexem.*

Lamblichus, Ad virtutem, tanquam ad asylum, semper confugiendum esse, dicere solebat: ne cui turpi iniuria fortunae expositi simus. *Stob. serm. de prudentia.*

Agesilaus, quum audiret Perfarum Regem magnum appellari: Quare maior me est, inquit, nisi iustior est, ac operantior? Censuit vir iustissimus, eum demum magnum esse virum, qui virtutibus alios omnes superaret. *Plutarchus in Laconiciis apophthegmat.*

Idem, Cuidam sciscitanti, quae potissimum pueris essent discenda? Ea, inquit, quibus vsuri sunt: cum ad virilem peruenierint aetatem. Recte censuit vir prudens, solam virtutem primum ac statim à teneris vngulis disci oportere, nec vllam aui portionem artibus frivolis dandam: quae vt in pueris habent ostentationem piasibilem: ita nec grandibus deoort futurae sint, nec ad seria vocatis viles. *Plut. in Lacon.*

Idem, Cum scelerosum quemdam hominem crudelissima tormenta magna animi fortitudine, ac infracto animo pertulisse audiuisset, miserum hominem esse iudicauit: qui tam praecalam virtutem in re tam inhonesta ostendisset: quam si ad res honestiores attulisset, magno vsui Reipublicae esse potuisset. *Plutarch. in Lacon. apoph.*

Archidamus, ob superatò bello Arcadas, quum à quodam laudaretur: Multo, inquit, praestantius erat, si illos prudentia quam viribus superassemus. Intellexit dux nobilissimus, eam victoriam merito encomiis celebrari, in qua virtute alios vicimus, cum virtibus à brutis etiam superemus animalibus. *Plutarch. in Lacon.*

Chrysippus interroganti, quam arbitraretur optimam sempubli. In qua, inquit, plurimi ciues de virtute inter sese decertant, citra seditionem. In perisque ciuitatibus certamen est de opibus & honoribus, de virtute qui certent, pene nulli. Quamquam hoc quoque certamen de honesto debet haftenus seruari, ne prorumpat in seditionem. Iam enim non est concertatio virtutis, sed ambitionis. Qui vera virtute praeditus est, nihil spectet, nisi vt prosit Reipublicae. At seditio praefens venenum est ciuitas. *Erasm. ex Plutarch. in Lacon. apoph.*

Anaxandridas Leontis filius, quum quandam videret acerbe ferre exilium, dixisse fertur: Noli, vir optime, exhorrescere exilium: à virtute enim & iustitia exulare, illud horrendum est. Senfit vir optimus, eos omnes exules esse, qui à virtutibus alieni sunt: eos autem nequaquam exules, qui variis virtutibus ornatì vbiq; patriam inueniunt. *Plut. in Lacon.*

Antigonus secundus, adolescens quidam, qui patrem habuerat fortem: quanquam ipse non admodum, vt videbatur, bonus erat miles, postulanti, vt patri stipendia caperet: At ego, inquit, o adolescens, non nisi ob proprias cuiusque viri virtutes mercedem ac munera dare soles. Hoc sermone iuuenem extimulans, vt patris fortitudinem aequaret, si, quantum ille capere solebat, veller accipere. Apud Graecos maior est dicti gratia ob vocum affinitatem, *aud casus adus, atque adus*, qua vox posterior ad prioris imitationem efflata. *Plut. in apoph.*

Pittacus interrogatus quid esset optimum? Quod in praesentia, inquit, occurrit, bene agere. *Laert.*

Antisthenes, Virtutem esse rem operum, non autem plurimis verbis multisq; discipulis egere dicebat. Aduersus eos qui iuris ac theologiae pietatisq; professionem studio reddunt difficillimam ac prolixam: perq; vitam omnem nihil aliud quam de virtute disputant. Notat hoc Horatius, Virtutem verba putas, vt Lucum ligna. *Laert. lib. 6. c. 1.*

Agesilaus rogatus, quomodo quis maxime apud homines probaretur? Si dicat, inquit, optima, & faciat honestissima. Virtus enim eiusmodi est, quae ipsa statim rebus gestis ita afficiat homines, vt non modo admirentur opera, verum in autorem quoque summo studio incenduntur. *Plato.*

Pantulidas legatus cum in Atheniensium gymnasio philosophos egregie de virtute disputantes audiuisset, interrogatus, An placerent quae iam disputata essent? Probae profecto, inquit, sunt illae disputationes, sed vobis plane inutiles: qui virtutem habetis in ore, factis autem non ostenditis. *Plutarch. in Lacon. apophthegmat.*

Semiramis, Staurobates Iudorum rex Semiramidi mittans scripsit, si acie victa foret, se illam cruci affixurum. Sed illa videns, Non verbis sed virtute certandum esse, respondit. *Brufon. lib. 7. capit. 3.*

Adrianus Imp. Praetoris viris ab Imperatoribus vt sibi de iure responderet liceret: rescripsit tibi sibi, sed praestari. Quare accingereur sibi populo sui speciem darent. Nam Augustus, quum peritorum auctoritas, constituerat, vt qui rescribere auctoritate Caesaris facerent: quum antea libere respondendi munus subire, quicunque sui fiduciam & hodie creantur doctores medicinae, iuris, astronomiae, quum hoc nomen promeruisse sit pulchris, quum lib. 8. apoph.

Alexander Severus, Romanorum iam fedissimus ens Artaxerxes instructissimo exercitu Romanorum imperium: Nihil refert, inquit. Vt cum agimus, dulcia sunt: ita quae cum virtute & gloria. *rodian. lib. 6.*

SIMILITVDINES.

Chrysostomi, Quemadmodum marini fluctus hinc inde in altum extolli, mox autem deprimi: ita virtutem contemunt, & malitiam operantur, mox ascendunt, & supercilia surrigere, nunc vero ad praesens descendunt. *Hom. 22. in Genes.*

Sicut aurum, vestemque pretiosam, cum in plurimos ad infidias protocamus: si vero ex oculis culam domi, in tuto cuncta seruabimus. Sic virtutum. Si eas in memoria quasi venales affluamus hostem, iritamus inimicum, & debolum tantum: sin vero nemo id alter scierit, nisi quae possunt, tutissimo in loco pretiosa consistunt. *theat.*

Et si virtus amara sit, tamen fructus profert: boribus cortex pene semper amarus & asper dicitur suauitate iucundi sunt. *Hom. 30. epist. ad Hebr.*

Non sic flammis natura in materiam delapsa incendit, sicut virtus zelus in paucis lapsus mandando omnes implere potest. *Hom. 6. de uentis. in uere.*

Quemadmodum in pecuniis, qui duos lauribus uis est ad decem vel viginti colligendos: Sic virtus qui fecerit bonum opus officiumq; praestiterit, eoque quam, aut exhortationem ad agendum summa, ita etiam aggrediat. *Orat. 4. aduersus Iudaeos.*

D Basilis, Flamma, quae à proprio fumo liberum non habet, sed circa illum voluitur, & dirigente tabescere, deicique à magnis turbationibus, quum nullum ad exteriora respirations exitum. *Psalm. 59.*

Cloniacis, Virtuti cuiuslibet semper vitia adhaerent, aliter ac haurienti aquam è fonte accidentem, quum ranam simul trahit: haec vna tamen, tanquam aqua, collarium aut pestiferum poculentum, omnino à virtutibus permiscet magno semper cessura nocentem, impula, discretionis astutia, prudentiae malignitate, inordinatio, iustitiae durities cordis, amor propriae voluntas, ritudo animi, gaudio Spiritus S. iactantia.

Naxian Zeni, Nequaquam inuenta facile est, quibus praecellat, vt ei victoria tribuatur palma, quum prato odorifero, & variis floribus distictio, quum pulcherrimum & fragrantissimum: cum alio ab aspectum ad se rapiat, ac vt primum decerpatur, ita paupert.

Philonis Iudaei, Sicut oriens fol totum coadunatum modo etiam virtutes suis in homine radice, partem penetrant totam, eam reddunt lucidissimam. *ratione Noe.*

Quemadmodum per lubricum incensentes labuntur: qui vero per viam siccam gradiuntur, certo gaudent. Sic qui per corporis externae bona ducuntur, quum cadere illam affuefaciant, haec enim labantur sunt. Sed qui per virtutum contemplationem pergunt, tutum inconsummumque iter dirigit. *Laert. lib. 6. c. 1.*

Quemadmodum caput prima summaque pars est cuncta pectus, inguen tertia: rursusque in animalis, secunda irascibilis, tertia concupiscibilis: ita omnium prima est, quae circa precipuum animae, nalo, versatur, & circa summum caput habet, proba fortitudo, quia circa secundam partem animae corporis vero pectus stabilitur. Tertia temperantiam, tertium regionem corporis, & circa vim concupiscibilem tertium locum habet in anima, occupatur. *Laert. lib. 6. c. 1.*

Quemadmodum canes venatici è longinquo abeunt, odorem secantes, cuius ex animo sensus a natura. Eodem modo à iustitia, ceterisque virtutibus abeunt auras amator scientiae inuestigat, cupiens organum.

PC

POLYANTHER

formosus factus edificauerit, sed quae splendida, & suis parietibus fuerit composita. Rem quidem militarem, equitandi disciplinam, arteque eas quae doctrina traduntur, possumus filios edocere: virtus nulla parentum eruditione, sed diuino quodam numine fauoreque per spiritum, ac mente occulta fauorem. Lib. de nobilitate, fol. 10.

Hanc tam late patentem insaniam peruulgatam videmus, ut qui virtutum & bonarum artium studiis procul ab externarum rerum dediti cupiditate, haec adumbrata fortunae beneficia contemnant, aut vecordes, aut imbecilli animi, aut stulti esse dicantur: Etenim omnes ferme mortales, veluti ex loco inferiori suspicientes hos ex altissima, ut videntur, basi suspensos, rerum dominos admirantur, atque oblitescunt, inhiantque ad exteriorem principum pompam, atque ornatum, quales oculis cernunt, tales interius esse putant: virtutem vero, & bene viuendi disciplinam pauci appetunt, pauciores quae rursus fati superque sibi sapientiae atque prudentiae ineffe, vel potius superferre ducentes, dummodo ea assequantur, quae praecleara ac speciosa vulgo publica infamia fecit. Sed pars maxima nostrae infelicitatis hultitia est: qua in tantum mentes hominum a vero procul abducuntur, atque opinionibus fallacibus excocantur, ut nihil siocerum, nihil rectum possint discernere, id tantum expendum esse ducentes, ad quod vulgaris appetitus communi errore labatur. Nos vero, quos doctrina sapientum virorum sequi, atque eorum praecipue obtemperare decet, longe aliter a communi stultitia sentire vitamque; felicem non in fortunae arbitrio, sed in virtutis praesidio consistere debemus. Non enim rebus abiectis propriis fortunis philosophiae studio vacarunt, ut veram felicitatem assequerentur. Lib. de infelicitate principum, in praefatione, fol. 399.

Roterodami. Ut palma, quia cortice per cultellato: difficilis quidem est ascensus, sed fructus habet dulcissimum: itidem eruditio & virtus aditum habent difficilem, sed fructum dulcissimum. In similitudine.

Ut speculum non reddat imaginem, nisi subternas vitro stannum, aut aë, aut aurum, aut simile quippiam solidum, quod imaginem non sinat perfluere: Ita non nisi in animis solidis, & vera virtute nihil relucet imago veri. In similitudine.

Ut sol, quo magis in alto est, hoc minores iacit umbras: quo terra propinquior, hoc maiores, puta mane ac vespere: Ita virtus, quo maior est, & excelior, hoc minus videri cupit minusque sese ostentat: contra qui minus ipsa re valent, magis sese dilatant ostentatione. In similitudine.

Quomodo ad omnia aduolent apes, tamen nullis nocent floribus. Ita virtus & literae sic ab aliis sumuntur, ut nihilo deterior sit is, qui communicauit. In similitudine.

Sicut primum pictura coepit ab vmbis & lineis, deinde monochromata, mox accessit lucem & vmbrae una cum colorum varietate, donec ad summam artificum peruenit admirationem: Ita virtus in nobis non statim absoluta nascitur, sed paulatim quotidianis ausibus ad summum perducit. In similitudine.

Iris gemma non nisi in opaco reddit colores arcus caelestis, nec ita ut ipsa habeat in se, sed parietibus illi dat, in sole coloribus caret: Ita quidam varia virtutum simulacra praeferrunt: sed in obscuro, quod in se non habent, tamen in aliorum animis veluti praesentant arguunt. In similitudine.

Quomodo in opaco multarum gemmarum dotes eminent, nempe carbunculi tenuior ignis, amethysti fulgens purpura, smaragdus vitens mare, cunctaque haec pariter incredibili mixtura lucentia: Ita multae in vno hoc eminent: aut in sacris literis simul inueniuntur quae apud vltimos ethnicos scriptores placeat potest. In similitudine.

Thrueri, ut agrum, qui ad sementem comparatur, scindi oportet, inarari, occari, satiri, & aliis quam plurimis modis vexari: Sic nos quoque, dum ad virtutem erudimur, nulla laborum patientia decet frangi. In apoph. 210.

Quomodo in semine ignauium quidem apparet, & iniucundum, ac multum volupe est, dum adolescit, dum floret: Ita tandem & virtus suam alacritatem, suum fructum praeter seipsum exhibet, cuius initia erant dura & iniucunda. In apoph. 38.

Nemo, qui lactucis eget, vrticis hortum conferit, aut faburra natum implet, qui sat mercum habet. Tanto imprudentius pueris obtruduntur fabulae, omiffis, quae ad vitam faciunt, praecipue ac regulis. In apoph. 15.

Liter luccus nunquam omnem suam naturam exiit, tamen necio quid vitii ex vase concipit, certe gratiam amittit. Sic neque virtus suam alacritatem retinet in animi vitio, licet diuerso, obnoxio. Etenim indolem acoremque eiusdem vitii redolet. In apoph. 32.

Ut terra, licet culta, sed femine obruta, non statim fruges edit, sed clementiam caeli expectat: Sic virtus nequaquam solis praecipis innititur, sed sursum datur, ac caelesti irrigatione perficitur. In apoph. 14.

Quas vulgus miratur virtutes, alacritatem suam accipiunt ex populi conspectu: At virtus animi saepe eo est elegantior, quo est occultior. In apoph. 115.

Non est iniucunda agris occulta medicamentorum abominabilis ipsorum amantudo, acerbitas. Non est ipsa gratia, sed tantum sensus duplicitate, quae patens molestia. In apoph. 73.

Aurum aliquando circumcisum est, ad circumcisum appendice: At virtus nostra nunquam est circumcisur, meritoque Christi opus habet auctorem. In apoph. 73.

Ut quod aliquid peculiariter est, eo fieri dicitur, hoc est admirabilis, paucissimos virtutum colentium omnia vitia. In apoph. 41.

Vis est omne, quod est principium operationum, ut principium orationis praefat. ex B. T. bonum. In apoph. 1.

EMBLEMATA.

Arrius, id est, amor virtutum.

Emblema CIX. Anni. Anni.

Die, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Mollia quae sunt iuvenum fige coram, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Fax ubi tristi: ubi penna: ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Ferri manus: ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Haec mihi vulgari est hostes, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Ubi voluptatis nos nec, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Sed parvi hominum succedo mentes, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Disciplina animos astrat, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Quatuor, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Quatuor, quae Sophia est, tempore, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Virtuti fortuna comes.

Emblema CVIII.

Anguis implicis gemini calamus, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Inter Amalthea cornua vitulae, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Pollentes sic mensae Ciri, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Inducit, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

In facile virtute delictum.

Emblema LXXII.

Parva velut limax sperto Remora, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Remorantur, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Sic quodam ingenio est virtute ad, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Detinet in medio tranante casu, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Anxia lis veluti est, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Egregius inueneri senocat a studio, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Forma virtutem sapientia.

Emblema CXX.

Cesareo postquam superatus moere, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Civis undantem sanguine, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Itam iam fracturus moribunda in praesens, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Anaxos hos virtus procul ut, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Infelix Siquis, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Fortunam in rebus cur sequatur divitiarum, ubi sunt incivili arcu, ubi sunt incivili arcu.

Vide tit. Bonum, Probitas, Vir bonus.

Vis.

DEFINITIO ET ETYMOLOGIA.

Vis, Graece βία, ας, & βίαιος, ubi violentus dicitur. Item aliquando vis virtutem, Virgil. Longam nonnunquam possibilitatem. Virg. Alibi nec tanta superbia visis. Interdum violentiam, ubi mambus applicat oris. Hinc fit visio, quod est comminatio, pollus, & quasi vim infero, quod proprie dicitur. Vide supra in tit. Violentia.

SENTENTIAE POETICAE.

Senec. Off. Ad. 2.

Quicquid exprimitur graue est.

Hor. 3. Carm. 4.

Vim temperatam Divi quoque praecipientem.

In manus: idem adere Sires.

Omne nefas animo moventes.

Tessis mearum centumque Gigas.

Sententiarum notus, Sc.

Horat. 3. Carm. 4.

Vis consilii expert mole ruit sua.

Ouid. lib. 3. de arte.

Induce me frans est concessa repellere frantem.

Armas, in armatos iungere iura sinant.

Ardua ne subeas ignota pender a mollis.

Ne bene sint tergo roborata mensa tui.